

NUORTEN KESKI-SUOMI

NUORTEN KESKI-SUOMI RY

TOIMINTAKERTOMUS 1.1. – 31.12.2017

Nuorten Keski-Suomi ry (Nuksu) on palvelujärjestö, jonka pääkohderyhmänä on 11-24 -vuotiaat nuoret ja nuorten elämään vaikuttavat aikuiset ja tahot. Toiminta-ajatuksena on luoda ja haastaa luomaan nuoria innostavia tekemisen, vaikuttamisen sekä oppimisen paikkoja ja kokemuksia.

Nuksun toimintaa ohjaavat seuraavat arvot:

- Nuori on itse tekijänä ja toimijana: nuoren innostus syntyy siitä, että hän saa tehdä itse
- Aikuisten tuki nuorten tekemiselle: valmennuksellinen ote nuorten taustalla
- Yhdessä tekeminen toisiamme kunnioittaen: yhdessä toimien saamme enemmän aikaan
- Sytyttäminen: toimimme rohkeasti toisia innostaen ja innostuen

Vision mukaisesti Nuksu haluaa olla rakentamassa rohkeasti elämään vaikuttavien nuorten yhteiskuntaa.

... Unelmamme on, että jokainen voi olla rohkea omalla tavallaan ja persoonallaan: jokaiselle oman kokoisia ja sisältöisiä haasteita ja unelmia.

... Haluamme luoda nuorelle kokemuksen siitä, että kun tekee jotain, sillä on merkitystä itselle ja muille, minkä kautta syntyy halu ja kyky vaikuttaa niin omaan kuin muidenkin elämään.

... Haluamme luoda yhteiskunnasta paikan, jossa nuori saa, osaa ja haluaa olla mukana, toimia ja vaikuttaa

Näiden Nuksun strategian perusajatusten mukaisesti toimittiin myös vuonna 2017. Nuorten Keski-Suomi ry:n työ edisti YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen toteutumista, erityisesti artikloja 12, 13, 15, 17 ja 31. Se toimi täysin nuorisolain hengessä ja edisti mm. nuorten äänen kuulemista perustuslain, kuntalain, perusopetuslain ja 2. asteen koulutuslakien suunnassa. Se vei pienen palasen eteenpäin mm. uusia opetussuunnitelmia ja Keski-Suomen liiton strategiaa sekä tuki Sipilän hallituksen Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman toteutumista.

Nuksun slouganeina

NUORTEN
KYVYT ESIIN

NUORTEN
ÄÄNI ESIIN

1 YLEISKUVA

2 TOIMINTA

2.1 NUORTEN KYVYT ESIIN

- 2.1.1 ToukoFest
- 2.1.2 Maakunnallinen palkitseminen
- 2.1.3 Hippoksen joulumarkkinat

2.2 NUORTEN ÄÄNI ESIIN

- 2.2.1 Nuorten ääni uudessa maakuntahallinnossa
- 2.2.2 Nuorten ääni Keski-Suomessa -ryhmästä Keski-Suomen nuorisovaltuustoksi
- 2.2.3 Osallistava kunta – osallistuva nuoriso
- 2.2.4 Vaikuta-kampanja
- 2.2.5 Lasten Parlamentti

2.3 TUKITOIMINNOT

3 HALLINTO

4 TALOUS

5 LOPPULAUSE

NUORTEN
KYVYT ESIIN

NUORTEN
ÄÄNI ESIIN

1 YLEISKUVA

Vuosi 2017 oli Nuorten Keski-Suomi ry:n neljästoista toimintavuosi. Aiempien vuosien tapaan toimintoina olivat ToukoFest-tapahtuma, Lasten Parlamentti -toiminta ja palkitsemisjuhla. Nuorten Ääni Keski-Suomessa -ryhmän toiminta jatkui ja loppuvuodesta sitä uudistettiin ja nimi muutettiin Keski-Suomen nuorisovaltuustoksi. Paikka auki -rahoitusta pystyttiin hyödyntämään syksyyn asti. Uusi laajempi, toiminnan uudelle tasolle vievä Nuorten ääni uudessa maakuntahallinnossa -hanke pääsi kunnolla vauhtiin. Kokonaan uutena toimintoina käynnistyi Osallistuva nuoriso – osallistava kunta -hanke ja Vaikuta!-kampanja.

Nuksun strategian painopisteet on kiteytetty neljään ulottuvuuteen. Käytännössä kaikki Nuksun toiminnot veivät eteenpäin strategian painopistettä ”Nuorten ääni ja osaaminen esiin”. Vuoden aikana vaikuta-teema oli erityisen vahva. Monet toiminnot palvelivat samalla myös muita painopisteitä, joita ovat ”Nuorten työelämäreittien vahvistaminen”, ”Aikuisten haastaminen ja valmennus” sekä ”siltojen rakentaminen ja koordinointi”

Nuksun järjestämiin toimintoihin vuonna 2017 osallistui n. 12000 henkeä. Järjestetyillä toiminnoilla on laaja vaikutus myös tuhansiin muihin henkilöihin. Mm. koulutukset ja valmennukset synnyttävät tapahtumia, vaikutuksia ja toimintoja eri tahoilla monessa muodossa. Lisäksi toteutettiin monia muita toimintoja, joiden tuloksia ei voida mitata lukuina.

Määrät tiivistetysti:

TAPAHTUMA/TOIMINTO	OSANOTTAJAT YHTEENSÄ
Yleisötapahtumat <ul style="list-style-type: none"> • ToukoFest • Palkitsemisjuhla • Järjestöjen Joulumarkkinat	5400 kävijää, 46 koulua palkittuja 41 yksilöä/ryhmää, juhlassa osanottajia 125 190 myyjää, 5000 kävijää
Koulutukset/valmennukset/kohtaamiset <ul style="list-style-type: none"> • omat koulutukset • kohtaamistilaisuudet • valmennus-/konsultointikäynnit • infot/koulutukset, pajat muiden järjestämissä tilaisuuksissa	5 tilaisuutta, 207 osallistujaa 25 tilaisuutta, 297 osanottajaa 10 vierailua, 44 osanottajaa 7 tapahtumaa, 138 osanottajaa yht. 63 tilaisuutta, 878 osanottajaa
Ryhmien toiminta <ul style="list-style-type: none"> • ToukoTiimi, ToukoNakit • Jyväskylän LastenParlamentti • NÄKSin oma toiminta + kohtaamiset	35 ToukoTiimiläistä, 40 ToukoNakkia, uudessa v. 2018 tiimissä syksyllä 27 nuorta Koko ryhmä n. kuukausittain, tiimit ja yksittäiset nuoret n. viikoittain 31 pikkuparlamenttia, 1 suuristunto, 2 työryhmää, mukana 256 eri oppilasta, 53 opettajaa, 7 vaikuttajakummiä, 8 ohjaavaa nuorta 20 kokousta/tilaisuutta, mukana noin 100 eri nuorta, 25 aikuista, 35 päättäjä
Muut oppimispaikat <ul style="list-style-type: none"> • harjoittelu-/työssäoppimispaikka • eri tilaisuuksien apunuoret	35 opiskelijaa 40 nuorta

2 TOIMINTA

2.1 NUORTEN KYVYT ESIIN

2.1.1 TOUKOFEST

Toukofest 2017 eli nuorten tuottama liikunnan, kulttuurin ja harrastamisen jättitapahtuma, järjestettiin 30.-31.5. Jyväskylän Hippoksen alueella 22. kerran. Tapahtuma koostui perinteisesti päivätapahtumista, joista toinen suunnattiin alakoululaisille ja toinen yläkoululaisille sekä kaikille sallitusta Iltabileistä. Päivätapahtumiin osallistui yli 4200 koululaista, 300 opettajaa sekä 380 toimintapisteiden edustajaa. Iltabileet keräsivät Monitoimitalolle lähes 950 kuulijaa. Tapahtumasarjaan osallistui yhteensä noin 5400 eri henkilöä, 28 alakoulusta ja 18 yläkoulusta, jotka kaikki olivat Keski-Suomen alueelta.

Toukofest oli yksi Suomi 100 juhlavuoden tapahtumista ja tämän myötä tapahtuman teemana oli **”Yhdessä!”**. Toukofestissä oli taas iso määrä testattavaa, kokeiltavaa ja ihmeteltävää, joita oli toteuttamassa yhteensä 65 eri tahoja; urheiluseuroja, nuorisoyhdistyksiä, Jyväskylän kaupungin eri toimialoja sekä muita yleishyödyllisiä yhteisöjä. Hippoksen alue täyttyi tasapainopyöristä, roboteista, selfiekoneista sekä muista kisailuun ja pelailuun innostavista välineistä. Alakoulupäivänä taitojaan pääsi näyttämään ja käyttämään Talent-kisassa, sählyturnauksessa ja ToukoRacen eri väylällä sekä nähtiin myös Jyväskylän seudun Nuorisoseurojen Luova lava -kerhojen yhteisesitys viime vuotiseen tapaan. Alueella löytyi näin tekemistä joka lähtöön, mutta myös rentoja pisteitä joissa pystyi uppoutumaan, kuten taiteen tekemiseen ja räpin riimittelyyn. Nuoret pääsivät juttelemaan maakuntaudistusta tekevien aikuisten kanssa sekä kertomaan ajatuksiaan lasten ja perheiden palveluiden kehittämiseen. Vaikuta! -kahvilassa juteltiin niin terveyspalveluista, tulevaisuuden ruokakulttuurista kuin harrastamisesta näkökulmista.

Uusina isompina yhteistyökumppaneina tapahtumassa oli Tiedekeskus Heureka ja Sitra, joiden Seitsemän sisarusta tulevaisuudesta -kiertue jalkautui ToukoFestiin, sekä Music Against Drugs, jonka INK-tiimiläiset tuottivat tapahtumaan Aarrejahdin sekä ToukoRacen peli- ja someväylät. Linkkiyhteistyötä jatkettiin, jonka myötä kaikki passin lunastaneet voivat liikkua Jyväskylän liikenteen bussilla tapahtumapäivän ajan. Iltabileissä pääesiintyjinä olivat räp-tähdet Kube ja Gettomasa.

Toukofestin ydin, Toukotiimi, koostui 35 vapaaehtoisesta 13 - 20 -vuotiaasta nuoresta. Tapahtumajohtajaksi nimettiin 18-vuotias Antti Veikkolainen. Toukotiimi jakautui eri osa-alueiden tiimeiksi, jotka vastasivat oman vastualueensa suunnittelusta sekä toteutuksesta. Vuoden 2017 tiimeinä toimivat musatiimi, fandomtiimi, sometiimi, pelitiimi ja iltatiimi. Tiimien vetovastuussa olivat Tiimiliiderit, joille järjestettiin omia tapaamisia kerran kuukaudessa. Heidän tukenaan toimi viisi Humakin yhteisöpedagogiopiskelijaa. Tapahtuma-aikaan apureina oli 40 vapaaehtoista nuorta eli ToukoNakkia, joille järjestettiin kaksi koulutustilaisuutta ennen tapahtumaa.

Tapahtuman liikevaihto oli n. 60 000 €. Lisäksi STEAn kautta tuli merkittävä tuki, kun projektityöntekijän palkkakulu saatiin katettua Paikka auki -tuella. Suurimpina menoerinä olivat äänentoisto- ja artisti-, vuokra- ja materiaalikulut sekä muun henkilökunnan palkkakuluja. Tärkeimpänä tulolähteinä olivat osanottotulot. Myös yhteistyökumppanuudet Sitran, Jyväskylän kaupungin, Keski-Suomen liiton ja Osuuskauppa Keskimaan kanssa.

Taustatukena Toukotiimille ja opiskelijoille olivat Nuorten Keski-Suomi ry:n työntekijät. Päävastuun kantoi Carita Hännivirta. Toukofest projektityöntekijänä toimi Milla Lähtevänoja. Myös muut työntekijät olivat järjestelyissä mukana omien toimenkuviansa mukaisesti.

Tarkempi raportti ja kuvakooste ToukoFestistä liitteenä 1.

2.1.2 Maakunnallinen palkitseminen

Maakunnallinen Nuorten Palkitsemisjuhla järjestettiin perjantaina 17.3. Jyväskylän Aalto-salilla, jossa aktiivisia nuoria ja nuorten tukena toimivia aikuisia palkittiin yhteensä 20 keskisuomalaisesta kunnasta. Nuori Tsemppari on aktiivinen nuori tai nuorten ryhmä, joka osallistuu monenlaiseen vapaaehtoiseen toimintaan, edistäen nuorten asioita omassa elinpiirissään sekä kannustaen myös muita toimimaan. Aikuisia Tsemppaajia palkittiin nuorten omaehtoisen toiminnan mahdollistamisesta, Tsemppaaja ei tee asioita nuorten puolesta, vaan auttaa ja uskaltaa antaa nuorille vastuuta ja luottamusta. 18 kuntaa nimesi Tsempparin ja kaikki mukana olleet 20 kuntaa Tsemppajaan. Lista palkituista liitteenä 2.

Nuorten Ääni-Keski-Suomessa ryhmän nimesi vuoden 2015 ErityisTsemppaajaksi Aseman Lapset ry:n hanke-suunnittelijan ja nuorisotyöntekijän Milla Kakon ja Nuksun hallitus nimesi Lape-hankesuunnitelman kokoajan Petri Oinosen sekä vuoden nuorisovaltuustoksi Laukaan Nuorisovaltuuston.

Ohjelman järjestelyistä vastasi Keski-Suomen Opiston nuoriso- ja vapaa-ajanohjaajaopiskelijoiden projektityöryhmä. Nuksun puolelta suurimman vastuun kantoi Henna Autio tukena Carita Hännivirta. Palkitsemisjuhla järjestettiin 12. kerran.

2.1.3 Hippoksen joulumarkkinat

Toimintavuosi 2017 päättyi Nuorten Keski-Suomi ry:n organisoimiin Hippoksen Joulumarkkinoihin, jotka järjestettiin Jyväskylän Hippohallissa lauantaina 9. joulukuuta. Joulumarkkinat on perinteinen koko perheen markkinatapahtuma. Sen nimeä on muutettu kahdessa vaiheessa ”myyvämmäksi” ja vastaamaan paremmin sen tarjontaa ja sisältöä järjestöjen joulumessuista ensin Järjestöjen joulumarkkinoiksi ja nyt Hippoksen joulumarkkinoiksi. Keskisuomalaiset järjestöt ovat edelleen aktiivisesti mukana, mutta sen lisäksi yksityiset käsityöläiset ja leivontaharrastajat ovat laajalla rintamalla myymässä erilaisia jouluisia tuotteita. Järjestöille osallistumismaksu on edelleen halvempi kuin yksityisille myyjille.

Tänä vuonna Joulumarkkinoilla oli viimevuotiseen tapaan hyvin myyjiä, lähes 190 myyntipaikkaa. Myös asiakkaita riitti markkinoiden loppuun asti ja heitä oli arviolta 5000 kävijää (suunnilleen v. 2016 tasolla). Kävijämäärään saattoi vaikuttaa positiivisesti samana päivänä oleva Linkin ”matkusta ilmaiseksi tonttuhattu päässä”- tempaus.

Nuorilla oli monia rooleja tapahtumassa. Keski-Suomen nuorille 4H-yrittäjille tarjottiin 4H-yritystoiminnan 10-vuotisvuoden kunniaksi mahdollisuus tulla ilmaiseksi myymään tuotteitaan. Vastaava tarjous annettiin partiolaisille Järvi-Suomen piirin täyttäessä 10 vuotta. Tätä mahdollisuutta 4H-nuoret käyttivätkin hyvin, mukana oli 4H-yrittäjiä myös mm. Toivakasta ja Laukaasta. 4H:n nuoret toteuttivat myös lapsiparkin. Nuorisoseurojen Luova lava lapsille- järjesti tapahtumaa elävöittäviä lasten musiikki-, näytelmä- ja tanssiesityksiä. Mukana olivat myös Kypärämäen musiikkiluokkien lapsikuorot. Markkinahumua nostatettiin kuulutuksilla ja myyjien haastatteluilla. Hallissa kiertelevä joulupukki ilahdutti lapsivieraita.

Myös Toukotiimi osallistui Joulumarkkinoiden järjestelyihin ja rakentamiseen aktiivisesti rakentamis- ja tapahtumapäivänä. Nuoret saivat harjoitella tapahtuman järjestelyä Toukofestiä varten ja he toimivat info-pisteessä, arvonnassa, jakoivat käsiohjelmia ja paistoivat makkaroita. Suurimman vastuun tapahtuman järjestelyistä kantoi toimistos sihteeri Henna Autio.

2.2 NUORTEN ÄÄNI ESIIN

2.2.1 Nuorten ääni uudessa maakuntahallinnossa

Nuorten ääni uudessa maakuntahallinnossa (Numa) -hankkeella haetaan ratkaisuja ja toimintamalleja, joilla eri taustoista tulevat nuoret saadaan mukaan maakunnalliseen päätöksentekoon ja palveluiden kehittämiseen. Hanke on suunniteltu kolmivuotiseksi ajalle 1.12.2016-31.12.2019. Sitä rahoittaa Opetusministeriö. Se on Nuksun ensimmäinen hanke, joka ulottuu Keski-Suomen ulkopuolelle.

Vuoden aikana luotiin vahva pohja ja toimivat verkostot sekä käynnistettiin toiminta nuorten ja aikuisten kanssa kaikissa maakunnissa. Hankkeeseen sitoutui viisi maakuntaa: Etelä-Savo, Kainuu, Keski-Suomi, Pirkanmaa ja Satakunta. Näiden maakuntien liittojen kanssa tehtiin viralliset sopimukset toiminnan toteuttamisesta ja maakunnat osallistuivat myös pienellä omavastuusuudella hankkeen kuluihin.

Hanketta rakennettiin kenttää kuunnellen ja toimijoita sitouttaen. Yhteisen avauspäivän (mukana 43 toimijaa eri maakunnista) ja sähköisen kyselyn perusteella koottiin ohjausryhmä ja maakuntien yhdyshenkilöt sekä sovittiin hankkeen yhteinen arvopohja ja luotiin visio. Laaja-alaisen ohjausryhmän toiminta käynnistyi hyvin kehittäväällä otteella rakentavassa hengessä. Kokouksia on ollut kaksi. Erittäin tärkeä yhteistyökumppani on Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman toteuttajat niin valtakunnallisesti kuin maakunnallisestikin.

Jokaiseen maakuntaan koottiin yhdyshenkilöiden koordinoima maakunnallinen kehittäjäryhmä maakunnan nuorten parissa toimivista tahoista sekä nuorista. Ryhmien tehtävänä on toimia asiantuntija-alustana nuorten monipuolisen äänen kuulumiseksi ja kehittää erityisesti erilaisia toimintoja maakunnallisten palvelujen kehittämiseen ja arviointiin. Samoin jokaisessa maakunnassa koottiin nuorten ryhmät suunnittelemaan ja valmistelemaan maakunnallisen nuorisovaltuuston/nuorten vaikuttajaryhmän toimintaa. Nuoret kokoontuivat niin omina ryhminään kuin osin yhdessä aikuisten kanssa. Eri maakunnissa mentiin vähän eri vaiheissa ja eri tavoin maakunnan erityispiirteet huomioiden. Syksyllä järjestettiin Satakunnassa (ja Keski-Suomessa) nuorten maakuntapäivä/nuorisoforum sekä Etelä-Savossa ja Pirkanmaalla tammikuun maakuntapäiviä valmisteltiin.

Viestintätoimiston johdolla laadittiin perusteellinen viestintäsuunnitelma, joka tarjoaa kaikille toimijoille oivan työkalun eri sidosryhmien viestintään. Se laadittiin tiiviillä yhteistyöllä keskeisimpien kumppaneiden kanssa haastattelujen, kyselyn ja yhteisen työpajan myötä sitouttaen toimijoita ja luoden yhteisen kielen ja ymmärryksen hankeviestintään. Hankkeelle on luotu visuaalinen ilme, nettisivut (www.nuortenmaakunta.fi), some-kanavat sekä esitteet. Sillä on myös oma uutiskirje, jonka 1. numero ilmestyi vuoden lopulla.

Hankkeen aikana nuorille tiedotetaan myös maakuntaudistuksesta yleisesti. Tätä helpottamaan Nuorten Keski-Suomi ry teki Keski-Suomen liiton tilauksesta videon, josta loppuvuoden aikana tehtiin kahteen muuhun maakuntaan omat versionsa. Niitä levitetään maakunnissa mm. kouluilla ja oppilaitoksissa. Video on nähtävissä nettisivulla <https://www.youtube.com/watch?v=SsVrvFGWVCY>. Lisäksi tehtiin video, jossa tuodaan esiin, miten vammaisia on otettu mukaan nuorisovaltuustotoimintaan.

Hankkeessa koottiin kokonaiskuvaa, miten nuoret voivat olla mukana vaikuttamisessa eri tahoilla ja niiden kautta. Kartoitustyö (yhteystietoineen) jatkuu vielä ensi vuoden puolella. Tähän kootaan toimijoita eniten perinteisen vaikuttamistoiminnan ulkopuolelta.

Valtakunnallisesti hankkeesta tiedotettiin keskeisille sidosryhmille ja oltiin esillä mm. Allianssin tilaisuuksissa sekä LAPE-hankkeen tilaisuuksissa ja SOSTE-talk-päivillä, joiden myötä on lisätty paitsi tietoa hankkeesta, lisätty ymmärrystä nuorten vaikuttamisen edistämisestä yleisesti. Erityisesti uudistusta valmistelevien ja muiden virkamiesten sekä päättäjien tiedon ja ymmärryksen lisääminen nuorten vaikuttamisesta on tärkeää. Tätä edistettiin tapaamalla maakuntien henkilöitä eri maakunnissa eri kokoonpanoilla, ja maakuntien

virkamiehiä on tullut mukaan myös ohjausryhmään ja joidenkin maakuntien kehittämisryhmien työhön. Parhaimmillaan saatiin suora yhteys maakunnan päätöksenteko- ja osallisuusrakenteiden suunnittelijoihin ja jossain taas työ on vielä melko alkumetreillä. Osallistuttiin Kuntaliiton maakunnallisten vaikuttajatoimielinten perustamisen tueksi valmisteltavan oppaan sekä Allianssin muutosjohtajille suunnattavan ohjeen työstämiseen. Nuorten viestinviejien lähettilästoimintaa mallinnettiin, toiminta käynnistyy keväällä 2018. Kaiken kaikkiaan toimintaan saatiin luotua hyvät pohjat ja toiminta etenee nyt laaja-alaisella yhteistyöllä sekä nuorten että aikuisten voimin.

Hankkeen työntekijöinä ovat toimineet hankkeen alusta alkaen osa-aikaisesti Eeva-Liisa Tilkanen ja syksystä alkaen päätoimisesti Eeva Mäntylä. Kevätkaudella työpanosta ostettiin myös Maria Kaisa Aulalta (strategia, kehittämisaskeleet). Osan työstä ovat tehneet myös Nuksun työntekijät Henna Autio (kartoitus, tilaisuuksien järjestelyt yms.), Carita Hännivirta (viestintää) ja Milla Lähtevänoja (videoiden teko).

2.2.2 Nuorten ääni Keski-Suomessa -ryhmästä Keski-Suomen nuorisovaltuustoksi

Nuorten Ääni Keski-Suomessa ryhmälle vuosi 2017 oli kuudes ja samalla tässä muodossa viimeinen kokonainen toimintavuosi. Syksyllä 2016 järjestetyssä Nuorisofoorumissa valittu ryhmä jatkoi toimintaansa kevätkaudella. Vuosi aloitettiin Piispalassa pidetyllä ryhmäytymisleirillä. NÄKS-ryhmässä perustettiin neljä työryhmää: Toukofest, Markkinointi, Nuoret ja päättäjät sekä sääntöuudistus. Työryhmät toimivat kevään 2017 ajan ja yhdistyivät Toukofestin lähestyessä yhdeksi isommaksi ryhmäksi. Sääntöuudistus-työryhmän tapaamisia ei pidetty, sillä maakuntauudistuksen myötä uusi ryhmä tekee tarkemmat säännöt itselleen. NÄKS-ryhmä kokousti noin kerran kuukaudessa. Lisäksi pidettiin neljä ydinryhmän (puheenjohtajat, sihteeri) kokousta.

Toimikauden keskeisiin sisältöihin kuului vahvimpana sote- ja maakuntauudistukseen vaikuttaminen erilaisissa tilaisuuksissa. Nuoret toimivat yhteistyössä Nuorten ääni maakunnissa -hankkeen toiminnoissa, kuten hankkeen aloituspäivässä ja erilaisissa verkostotapaamisissa ja Keski-Suomen Liiton kanssa, kuten nuoret ja maakuntauudistus-teemapäivässä. Ryhmä vei myös keväällä 2017 nuorten terveiset Keski-Suomen kunnanjohtajien kokoukseen. NÄKS-ryhmä oli merkittävästi mukana myös Osallistuva nuoriso – osallistava kunta – hankkeen toiminnoissa mm. Keski-Suomen nuorisovaltuustojen leirin suunnittelussa ja kokemusasiantuntijoina kunnissa, joissa ei ollut nuorisovaltuustoa.

Maakunnallinen Nuorisofoorumi järjestettiin 30.10. Cygnaeus-talolla Jyväskylässä. Osallistujina oli yhteensä noin sata henkilöä: 62 nuorta ja 20 aikuista 17 eri kunnasta ja noin 15 päättäjää tai virkamiestä. Aamupäivän aiheena oli sote- ja maakuntauudistus, jossa käsiteltiin mitä sote- ja maakuntauudistus tarkoittaa nuorten näkökulmasta. Paikalle tuli myös maakuntajohtaja Tapani Mattila tuomaan terveiset nuorille. Iltapäivän osuudessa nuoret ja päättäjät pääsivät perinteisesti tapaamaan ja keskustelemaan nuoria kiinnostavista aiheista. Mukana tilaisuudessa oli mukana mm. maakuntavaltuutettuja, kansanedustajia ja Keski-Suomen liiton ja Aluehallintoviraston työntekijöitä.

Nuorisofoorumissa valittiin myös uusi maakunnallinen nuorten ryhmä. Maakuntauudistuksen myötä maakuntalakiluonnoksessa on myös kohta maakunnallisista nuorisovaltuustoista nuorten vaikuttamistoimielimenä. Tämän takia syksyllä 2017 valitut nuoret päättivät vaihtaa Nuorten Ääni Keski-Suomessa -ryhmän nimen Keski-Suomen Nuorisovaltuustoksi (lempinimi Manu). Ryhmä valmistelee maakunnallisen nuorisovaltuuston toimintaa ja tuo nuorten äänen esiin maakuntauudistusta tehtäessä.

Uudessa ryhmässä on 16 kuntaa edustettuna, yhteensä 40 nuorta. Syksyn aikana järjestettiin Vaikuta! -leiri, jossa ryhmäydyttiin ja suunniteltiin kevään 2018 Vaikuta! -kampanjaa, järjestäytymiskokous ja pikkujoulut. Ryhmä päätti valita puheenjohtajan sijaan ryhmävastaavan ja vararyhmävastaavan, jotta ryhmän toiminta olisi mahdollisimman matalan kynnyksen toimintaa. Ryhmävastaavaksi valittiin Aatu Jäntti Muuramesta ja vararyhmävastaavaksi Tuuli Raatikainen Konnevedeltä.

Nuorten ohjaajana toimi Laura Saartoala.

2.2.3 Osallistava kunta – osallistuva nuoriso -hanke

Osallistuva nuoriso – osallistava kunta -hanke on vuoden aikana saanut edistettyä nuorten äänen kuulumista Keski-Suomen kunnissa ja innostanut eri nuoria osallistumaan ja vaikuttamaan heille tärkeisiin asioihin. Vuoden aikana on kohdattu paljon nuoria ja aikuisia ja viestitty hankkeesta sekä luotu hyvä pohja hankkeen jatkotoiminnoille.

Osku-hankkeen ohjausryhmään koottiin mahdollisimman kattava edustajisto, joilla on näkemyksiä sekä kehittämisideoita aiheeseen liittyen. Ohjausryhmä kokoontui kolme kertaa. Ohjausryhmän edustajatahoina ovat: Haukkalan säätiö, Laukaan kunta, Aluehallintovirasto, Keski-Suomen Liitto, Nuorisoseurat, Lukiolaisten Liitto, Mannerheimin lastensuojelun liitto, Eduskunta, Historian ja yhteiskuntaopin opettajayhdistys ja Nuorten Ääni Keski-Suomessa -ryhmä.

Helmikuussa järjestettiin ensimmäinen Keski-Suomen nuorisovaltuustojen leiri, jossa oli koulutusta nuorisovaltuustotoiminnasta ja sen käynnistämisestä sekä verkostoitumista muiden kuntien nuorten kanssa. Leirillä osallistujina oli 31 nuorta ja 6 nuorisovaltuusto-ohjaajaa kymmenestä eri kunnasta. Vuoden aikana annettiin kuntakohtaista apua muun muassa nuorisovaltuuston perustamiseen ja toiminnan käynnistämiseen sekä yleisesti nuorten innostamiseen. Vuoden aikana saatiin perustettua uudet nuorisovaltuustot Toivakkaan, Hankasalmelle ja Kannonkoskelle. Lisäksi apua perustamisprosessiin on annettu Saarijärven, Kinnulan ja Karstulan kuntiin. Esimerkiksi Saarijärvellä järjestettiin Vaikuta pizzaasi -ilta nuorisotalolla, jossa yhteistyökumppaneina olivat Nuorten Keski-Suomen Vaikuta! -kampanja ja KOSKE:n Yhdessä ei olla yksin -hanke. Osana nuorisovaltuustojen tukemista luotiin myös nuorisovaltuutetun opas, jossa on perustietoa nuorisovaltuustotoiminnasta ja vaikuttamisesta. Opas luotiin kuntakohtaiseksi Toivakkaan ja sitä on mahdollista muokata myöhemmin myös muihin kuntiin omaksi oppaaksi.

Vuoden aikana nuorisovaltuustojen ohjaajien tapaamisia on pidetty neljä kertaa. Kevään aikana koottiin aivan uusi ryhmä, nuorten vaikuttaja-aikuisten verkosto, jonne kutsuttiin nuoria aikuisia poliittisista nuorisojärjestöistä, harrastejärjestöistä ja oppilaitoksista. Sen tapaamisia järjestettiin kolme.

Osku-hanke oli esillä Nuorten Keski-Suomen toteuttamassa Toukofestissä myös Vaikuta! -kahvilana. Kahvilassa oli eri yhteistyötahojen kysymyksiä, joihin nuoret saivat osallistua ja palkinnoksi vastaamisesta saivat keksiä ja mehua. Vaikuta! -kahvilassa kävi tuhansia lapsia ja nuoria ja kahvila oli pisteenä erittäin onnistunut.

Vaikuttamisenpolku-menetelmää on kehitetty Muuramessa yhteistyössä eri tahojen kanssa. Menetelmän kehittämisessä on ollut Oskun työntekijöiden lisäksi Muuramen yrittäjäyhteisö Innolan valmentaja Niina Koivuniemi sekä joukko nuoria. Lisäksi palkkasimme kesällä 2017 Nuorten Ääni Keski-Suomessa -aktiivin kehittämään ja visualisoimaan menetelmää. Menetelmän tiedonkeruuprosessia oli kehittämässä aikuisten tapaamisessa 15 osallistujaa. Edustetut tahot olivat Nisulanmäen koulu, Lions Club Muurame, Muuramen kunnan nuorisopalvelut, Muuramen seurakunta, Muuramen SYKE ja Muuramen yrittäjäyhteisö Innola. Aikuisten tapaamisen lisäksi menetelmää testattiin Muuramessa Nisulanmäen koululla yhdelle luokalle, jossa oli 15 oppilasta. Menetelmän kehittäminen jatkuu koko ajan.

Osku-hanke oli mukana toteuttamassa Maakunnallista Nuorisofoorumia yhdessä Nuorten Ääni Keski-Suomessa -ryhmän kanssa. Tapahtumassa koottiin keskisuomalaisia nuoria yhteen keskustelemaan ja verkostoitumaan muiden nuorten ja päättäjien kanssa (tarkemmin luvussa 2.2.2). Maakunnallinen Lasten Parlamentti -tapaaminen järjestettiin yhteistyössä Osaava-toiminnan kanssa 8.11. ja tapahtumaan kutsuttiin edustajia kaikista Keski-Suomen kunnista. Lasten Parlamentti -tapaamisessa oli mukana 42 lasta ja 18 opettajaa 18 kunnasta. Osku-hanke oli esillä myös opettajien KEOS -täydennyskoulutustapahtumassa, joka järjestettiin 25.11. Jyväskylässä. Osku-hanke oli osana Nuorten Keski-Suomen toteuttamaa Vaikuta! -teema-aluetta.

Osku-hankkeen toiminnan juurtuminen näkyy jo ensimmäisenä vuonna muun muassa uusien nuorisovaltuustojen muodossa sekä erilaisissa verkostoissa, esimerkiksi nuorisovaltuustojen ohjaajat ja nuorten vaikuttaja-aikuisten edustajat tuntevat ensimmäisen vuoden jälkeen toisensa entistä paremmin ja ovat verkostoituneet

keskenään. Lisäksi vuoden 2017 lopussa vain Luhangan kunnasta puuttuu nuorisovaltuusto tai muu vastaava nuorten vaikuttajaryhmä.

2.2.4 Vaikuta-kampanja

Maakunnallisen vaikuttajanuorten ajatuksista ja aloitteesta ideoitu Vaikuta! -kampanja sai rahoituksen Opetushallituksen koordinoimasta Nuorisotoimialan Erasmus+ -ohjelman Avaintoimi 3:sta, jolla tuetaan nuorten ja päättäjien välistä vuoropuhelua edistäviä hankkeita. Nuorille tehdyissä haastatteluihmissa on nousssut esiin muun muassa se, että nuorilla on ideoita ja ajatuksia, mutta eivät välttämättä tiedä paikallisista vaikuttamisväylistä. Vaikuttajanuoret ovat nostaneet esiin myös sen, että vaikuttamiskanavista tiedottamisen lisäksi nuoret haluaisivat kohdata päättäjiä ja olla vaikuttamassa tätä myöten paikkakuntansa sekä maakunnan päätöksien valmisteluun jo suunnitteluvaiheessa.

Kampanjan ydinidea on toteuttaa Vaikuta! -teemapäiviä kahdeksalla paikkakunnalla ympäri Keski-Suomea vuoden 2018 helmi-maaliskuun aikana. Teemapäivän tarkoituksena on innostaa, kannustaa ja aktivoida nuoria vaikuttamaan. Kampanja huipentuu ns. Vaikuta! -huippukokoukseen, jossa käsitellään teemapäivistä nousseita asioita aidossa vuorovaikutuksessa erityisesti maakuntauudistusta tekevien päättäjien kanssa. Huippukokoukseen kutsutaan kaikki teemapäiviin osallistuneet nuoret eli yhteensä noin 600 nuorta ja se järjestetään Jyväskylässä toukokuussa 2018 Toukofestin yhteydessä.

Kampanjan toteuttajana toimii Nuorten Keski-Suomen tukemat nuorten ryhmät eli Keski-Suomen Nuorisovaltuusto sekä Toukotiimi. Tästä noin 70 henkilön ryhmästä valikoitui myös pienempi 15 henkilön ydinryhmä. Kampanjan tarkempi suunnittelu alkoi syksyllä nuorten tapaamisella ja kampanjasta viestimisellä yhteistyöverkostolle ja keskusomalaisille kouluille. Alkusyksystä täsmennettiin kampanjaan osallistuvat koulut ja toteutettiin jalkautumisia niihin kouluihin ja/tai kuntiin joissa teemapäiviä on suunniteltu toteutettavan. Teemapäiviin ideoituja menetelmiä testattiin ja kehitettiin syksyllä järjestetyllä Vaikuta-leirillä Piispalassa nuorten kanssa. Aloitusleirin jälkeen nuoret tapasivat pienemmissä ryhmissä aikuisten tukemana. Ryhmillä on kullakin erilaisia tehtäviä, kuten päättäjien kutsuminen Vaikuta! -teemapäiviin ja huippukokoukseen, maakuntauudistuksen huomioiminen kampanjassa, innostavien menetelmien suunnittelu sekä viestintä eri tahoille.

Keskeisimmät tehtävät syksyn aikana koulu- ja kuntayhteistyön lisäksi on ollut sparrata nuoria teemapäivien suunnitteluun sekä ideoida uusia innostavia menetelmiä vaikuttamistiedon ja -taidon välittämiseksi. Hanke on osoittautunut suunniteltua haasteellisemmaksi toteuttaa, koska syksyn aikana tuli merkittäviä muutoksia maakuntauudistuksen myötä maakunnallisen vaikuttajanuorten ryhmän toimintaan. Kampanja toteutetaan kuitenkin hankesuunnitelman mukaisesti niiltä osin kun se on mahdollista, nuorten osallistumista ja osallisuutta unohtamatta. Syksyn aikana on tehty merkittävää verkostoitumista ja pohjatyötä myös pidemmälle tulevaisuuteen, sellaisen toimintamallin luomiseksi, joka mahdollistaa nuorten ajatusten keräämisen hyvinkin monialaiseen maakunnalliseen päätöksentekoon.

2.2.5 Jyväskylän Lasten Parlamentti

Jyväskylän LastenParlamentin koordinointi hoidetaan Jyväskylän ja Nuorten Keski-Suomen välisellä yhteistoimintasopimuksella, joka on voimassa nykyisellä sopimuksella kesään 2019 asti. LastenParlamentin toiminnasta vastaa koordinaattori Turo Teittinen. LastenParlamentti työllisti aikaisempien vuosien tapaan myös vuoden 2017 aikana yhtä työntekijää 80 % työajalla.

LastenParlamentin tavoitteena on saada alakouluikäisten lasten ääni kuuluviin kaupungin päätöksenteossa. Edustuksellisen toimintamallin avulla on keskeistä edistää kaikkien alakouluikäisten lasten osallisuutta ja toisaalta toissijaisesti opettaa edustuksellisen demokratian malleja valituille edustajille. Parlamentti-toiminnan myötä tarjotaan myös lasten mielipiteen kuulemista toivoville tahoille malli, jota voi tavoitteen täyttämiseksi käyttää. Käytännön toiminnan lähtökohtana on alueellinen, yläkoulusiirtymiin perustuva malli.

Kaupunki on jaettu yhdeksään PikkuParlamentti-alueeseen. Niissä kussakin järjestettiin kolme-neljä PikkuParlamenttia, kaikkiaan PikkuParlamenttien kokoontumisia oli 31. Mukana yhteensä 256 oppilasta, 53 opettajaa, 7 vaikuttajakummit ja 8 ohjaavaa nuorta.

Alueellisten PikkuParlamenttien apuohjaajina ja koordinaattorin apuna toimii lukuvuosittain 13–17 -vuotiaita ohjaavia nuoria. Nuoria oli mukana toiminnassa vuoden aikana 8, auttaen entisinä LastenParlamentin edustajina tapahtumien organisoinnissa ja nykyisten edustajien vaikuttamistaitojen kehittämisessä varsin merkittävästi. Jatkossakin pyritään saamaan mukaan erityisesti entisiä LastenParlamentin edustajia sekä nuorisovaltuustossa vaikuttavia nuoria.

Edustajien ja ohjaavien nuorten tukena toimivat vaikuttajakummit, jotka ovat kaupungin valtuustoryhmien asettamia lasten ja nuorten osallisuudesta kiinnostuneita vaikuttajia. Monet keväällä 2017 mukana olleista olivat olleet mukana toiminnassa jo monen kauden ajan, joten toiminnan (ja mukana olevien ihmisten) tunteminen lisäsi myös sitoutumista. Kummien tuki on toiminnan pysyvyyden ja kaupungin hallintoon kiinnittymisen kannalta ehdottoman tärkeää ja heidän aloitteestaan yhteistyö kaupunginvaltuuston ja LastenParlamentin välillä on tiivistynyt vuosi vuodelta. Valtuustokauden vaihtumisesta johtuen uusien kummien rekrytointi toimintaan on vielä vuodenvaihteessa 2017-18 kesken, mutta se pyritään rakentamaan nyt siten, että saamme mukaan toimintaan sitoutuneita kummeja myös pidemmälle aikavälille.

Ehdottoman tärkeässä roolissa ovat myös oppilaskuntia ohjaavat opettajat. Opettajien tärkein tehtävä on varmistaa asioiden eteneminen ja toimiva viestintä kouluilla. Opettajat ovat mukana toiminnassa sitoutuneesti ja pitävät LastenParlamentin toimintapäiviä mukavana vaihteluna arkeen. Rakenne alkaa olla opettajien keskuudessa hyvin tiedossa ja sitä on pidetty kerätyn palautteen perusteella toimivana. Syksyllä 2017 poikkeuksellisen monella koululla alakoulua ohjaava opettaja vaihtui, tuoden sekä vaihtelulla virkistävää uutta virtaa koulujen oppilaskuntatoimintoihin että hieman kiirettä syksyisiin opettajien perehdytyksiin.

Vuoden päätapahtuma LastenParlamentissa on Suurlistunto. Kevään 2017 Suurlistunnossa järjestettiin yhdeksän erilaista työpajaa, joissa lasten kysymyksiin vastaamassa oli kaupungin päättäjiä. Työpajojen teemat olivat: vaikuttaminen & osallisuus, kouluruoka, liikunta, teknologia, kerhotoiminta & harrastaminen, liikenne ja turvallisuus sekä kielten opetus. Vaikuttajakummit pitivät omaa vaikuttamiseen liittyvää työpajaansa, jossa he saivat keskustella vapaammin lasten kanssa molempia osapuolia askarruttavista asioista. Jatkossa toimintamallia kehitetään entisestään siihen suuntaan, että lapset ehtivät paneutua haluamiinsa teemoihin vielä huolellisemmin ja toisaalta pajojen vetäjinä voidaan käyttää jatkossa vieläkin enemmän ulkopuolisia, lasten mielipiteestä kiinnostuneita toimijoita. Kevään 2018 Suurlistunnossa muun muassa liikunta- ja kulttuuripalvelut sekä Jyväskylän taidemuseo ovat tulossa järjestämään oman pajansa.

Yhteenvedon Jyväskylän LastenParlamentin toiminnasta vuoden 2017 osalta voi todeta, että vuosi oli varsin onnistunut. Toiminta oli kehittämistavoitteiden suuntaista ja lasten ääntä saatiin kuuluviin heidän kannaltaan konkreettisissa asioissa vielä aiempaa paremmin muun muassa hallitustyötä uudelleen organisoimalla ja uusia yhteistyötahoja löytämällä. Jatkossakin painopisteet tulevat olemaan samansuuntaisia kuin tähänkin mennessä. Erityisesti korostetaan laaja-alaista, kaikkia oppilaita koskevaa osallisuutta.

2.3 Tukitoiminnot

Viestintä ja markkinointi

Viestintä ja markkinointi on Nuorten Keski-Suomen päätoimintojen tukitoiminto, jonka pääasiallinen tarkoitus on huolehtia yhdistyksen yleisestä viestinnästä. Työntekijät vastasivat kukin vastuullaan olevan toiminnon viestinnän toteutumisesta. Nuoret ovat myös vahvasti mukana viestinnässä, erityisesti nuorille suunnatussa viestinnässä. Toukotiimin nuoret ylläpitävät Toukofestin facebook-sivua, Instagramia ja YouTube-kanavaa. Keski-Suomen Nuorisovaltuuston nuoret aloittivat myös omien some-kanavien ylläpitämisen.

Merkittävin viestinnällinen toiminta vuonna 2017 oli Nuorten Keski-Suomen visuaalisen identiteetin uudistus, joka ostettiin designtoimisto PreWork:ltä. Suunnittelutyö piti sisällään yhdistyksen logon värimäärityksineen

sekä siihen linkittyvät ydinviestilogot, graafiset elementit, esitepohjat, verkkosivut sekä promomateriaalin. Tavoitteena oli tunnistettava ja omaleimainen ilme, jota pystytään hyödyntämään monipuolisesti eri toimintojen viestinnässä. Palautteen perusteella ammattityönä teetetty ilmeuudistus onnistui erittäin hyvin.

Toiminnasta viestimisen tueksi jokaiselle toiminnolle oli tarkoitus tehdä puolivuotissuunnitelma, jossa huomioidaan yhdistyksen laaja kohderyhmä sekä monipuolisesti viestintävälineet. Vuoden aikana aivan jokaisesta ei tuotantosuunnitelmaa saatu tehtyä, mutta esimerkiksi Nuorten ääni uudessa maakuntahallinnossa -hankkeessa tehtiin perusteellinen hankkeen viestinnän pohjatyö yhteistyössä Medita communication oy:n kanssa.

Ulkoisen viestinnän kannalta nettisivu-uudistus oli kaikista merkittävin. Nykyaikaiset sivut mahdollistavat ajankohtaisen ja informatiivisen viestimisen some-kanavia hyödyntäen. Etusivulta löytyvät nopeasti yhdistyksen toiminnot eli tapahtumat, ryhmät ja hankkeet sekä kohderyhmät, joille on ylävalikossa kullekin oma sivunsa. Verkostolle lähetettiin myös sähköpostitse yhdistyksen uutiskirje. Vuoden lopussa luotiin sähköinen uutiskirjepohja, jota hyödynnetään myös Nuorten ääni maakuntahallinnossa -hankkeen omissa uutiskirjeissä.

Vuoden aikana lähetettiin useita mediatiedotteita, joista useat myös julkaistiin tai niiden pohjalta tehtiin juttuja. Erityisesti sanomalehtitalo Keskisuomalaisen kanssa yhteistyö oli erinomaista. Keskisuomalainen nosti monesti esiin Nuksun toimintaa ja tavoitteita niin pääkirjoituksissa, puheenvuoroissa kuin lehtijutuissakin. Näkökulmina olivat mm. palkitsemisjuhla, Toukofest, Keski-Suomesta Nuorten maakunta, Keski-Suomi nuorten vaikuttamisen edelläkävijä ja Joulumarkkinat.

Paikka auki -rahoitus

Nuksu oli mukana Keski-Suomen Yhteisöjen Tuen yhteishankkeessa, jolle Raha-automaattiyhdistys myönsi Paikka auki -rahoitusta nuorten työllistämiseen. Vuonna 2016 myönnettyä tukea voitiin käyttää vuoden 2017 aikana ja sitä riitti 15.10.17 asti. Tuen avulla palkattiin vuoden alussa jälleen ammattiin valmistunut työntekijä, jolla oli hyvin vähäisesti työkokemusta. Tehtävässä toimi media-assistentti Milla Lähtevänoja, joka toimi ToukoFestin parissa ja viestintätehtävissä mm. tuottaen videoita. Milla osoittautui erittäin oppimiskykyiseksi ja taitavaksi työntekijäksi, niinpä hänen työsuhdetta jatkettiin myös tämän jakson jälkeen.

Yhteistyötä, oppia ja verkostoitumista

Nuksu ry oli mukana mm. Nuorten Akatemian valtakunnallisessa Haave-verkostossa ja Mahis-verkostossa sekä Matarakadun toiminnan merkeissä toimivassa oppilaitokset ja järjestöt -yhteistyöryhmässä. Lisäksi osallistuttiin LAPE-hankkeen ohjausryhmän sekä Jyvässeudun 4H:n ja Muuramen Innolan hallitusten työskentelyyn.

Mukana oltiin myös maakunnallisessa Järjestöareena-verkostossa ja järjestöforumissa sekä Jyväskylän kaupungin ja nuorisojärjestöjen yhteistyöpalaverissa. Lisäksi erilaisiin muihin koulutuspäiviin, keskustelutilaisuuksiin ja tapaamisiin osallistuttiin aktiivisesti.

Nuksu oli resurssien mukaan mukana myös Kansalaistoiminnan keskus Mataran ja Matarankatu 4:n kokouksissa ja tapahtumissa, mm. Matka halki Mataran -opiskelijapäivässä. Joitakin toimintaamme tutustuvia vierailijoita otettiin myös vastaan.

3 HALLINTO

Yhdistyksellä oli neljä jäsentä: Keski-Suomen Liikunta ry, Keski-Suomen nuorisoseurain liitto, Keski-Suomen Opiston kannatusyhdistys ja Nuorisokeskus Piispala. **Yhdistyksen kokous** pidettiin 30.3.17. Kokouksessa oli mukana edustaja kahdesta jäsenjärjestöstä. Valtakunnallisten rakennemuutosten myötä Nuksun jäseniä on hävinnyt ja häviämässä kartalta. Vuoden aikana pohdittiin jäsenstrategiaa ja käytiin yhdistyksen alkuperäisten jäsenten kanssa ns. kehityskeskustelut, jossa haastatellen kerättiin näkemyksiä Nuksun toiminnasta. Nuksulla on ollut eniten merkitystä verkostojen ja yhteistyön synnyttäjänä sekä sen toiminnan synnyttämisessä, jossa uskotaan ja luotetaan nuoriin. Keskusteluissa nousi esiin monia mielenkiintoisia näkökulmia jäsenyydestä, toiminnasta ja tulevaisuuden suunnista. Näitä hyödynnetään Nuksun tulevassa strategiaatyössä.

Hallituksen kokouksia pidettiin yhteensä 6 kertaa. Työvaliokunta kokoontui kerran.

Hallituksen kokousten osanottajat

Maria Kaisa Aula	6 kertaa, puheenjohtaja
Riina Kylmälahti	6 kertaa, varapuheenjohtaja
Katariina Luoto	4 kertaa, jäsen 30.3. alkaen
Milla Ukkonen	4 kertaa, jäsen
Jenny Saksola	4 kertaa, varajäsen
Siiri Muhonen	3 kertaa, jäsen 30.3. alkaen
Petri Oinonen	3 kertaa, jäsen 30.3. alkaen
Tero Lämsä	3 kertaa, jäsen
Hannele Levävaara	2 kertaa, jäsen 30.3. asti
Laura Saartoala	1 kertaa, varajäsen 30.3. asti
Ritva Vallinkoski	1 kertaa, varajäsen 30.3. alkaen
Tanja Kuitunen	0 kertaa, jäsen
Meri Lumela	0 kertaa, jäsen 30.3. asti, varajäsen 30.3. alkaen
Heidi Friman	0 kertaa, varajäsen 30.3. asti

Kokouksiin osallistuivat joko kokonaan tai osittain myös Nuksun työntekijät Eeva-Liisa Tilkanen, sihteeri (6), Carita Hännivirta (6) sekä sivari Joonas Lampela ja ToukoFestin johtaja Antti Veikkolainen kerran.

Yhdistyksen **työntekijöinä** toimivat (työaika v. 2017)

Eeva-Liisa Tilkanen	toiminnanjohtaja 1.1.2004 alkaen (työaika 100 %)
Turo Teittinen	kehittämispäällikkö 1.11.2011 alkaen (työaika 80 %)
Carita Hännivirta	kehittämisen- ja markkinointipäällikkö 12.1.2015 alkaen (työaika 100 %)
Henna Autio	toimistosihiteeri 14.3.2016 alkaen (työaika 77 %, 14.3.2017 alkaen 50 %)
Milla Lähtevänoja	projektityöntekijä 2.1.17 alkaen (työaika 100 % 15.10. asti, 16.10 alkaen 77 %)
Laura Saartoala	projektityöntekijä 2.1.17 alkaen (työaika 80 % 31.7. asti, 1.8. alkaen 100 %)
Aatu Jäntti	projektityöntekijä 5.-16.6.2017 (työaika 80 %)
Eeva Mäntylä	projektikehittäjä, 18.9.2017 alkaen (työaika 100 %)
Joonas Lampela	siviilipalvelusmies, 28.11.2017 alkaen

Harjoittelijat / työssäoppijat oppilaitosten kautta (JAO= Jyväskylän ammattioppilaitos, Poke = Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto)

Projektityöntekijä Laura Saartoala teki osin osana työtään, osin työn ohessa Humakiin opinnäytteen, joka sisälsi prosessikuvauksen Toivakan nuorisovaltuuston perustamisesta ja oppaan toiminnan käynnistämiseen nuorisovaltuutetuille. (lisätietoja luvussa 2.2.3)

Antti Veikkolainen, JAO (datanomi)	6.3.-13.4.2017
Katja Laitinen, Poke, Nuoriso- ja vapaa-ajanohjaaja	huhtikuu
Sonja Heikkinen, JAO (painoviestintä)	18.4.-31.5.2017
Eemil Kautto, Kilpisen koulu, TET-harjoittelu	9.-13.10.2017
Ella Peräsaari, JAO (painoviestintä)	9.11-21.12.2017
Anni Koskinen, JAO (liiketalous)	15.11.2017-

Humakin ensimmäisen vuoden yhteisöpedagogiopiskelijat tekivät ryhmissä ohjaajuuden opintoja. Mukana ToukoFestissä oli viiden hengen tiimi (Monika Kravt, Esa Metsälä, Vivica Silfverberg, Tiia Toikkanen, Santeri Rintalahti). Lisäksi jotkut opiskelijat ovat saaneet opintopisteitä, vaikkei varsinaista sopimusta aiheesta ole tehtykään, mm. osa ToukoFest-tiimiläisistä lukio-opintoja ja aikuisopiskelutuksen lähihoitajaopintoja. ToukoFestissä oli mukana myös Music Against Drugs:n INK-tiimin kuusi opiskelijaa. OKL:n opiskelijoita oli mukana kolme Lasten Parlamentin suuristunnon järjestelyissä. Palkitsemisjuhlaa oli järjestämässä 12 Keski-Suomen opiston nuoriso- ja vapaa-ajanohjaajaksi opiskelevaa aikuisopiskelijaa ja kaksi vapaaehtoista. Kaikkiaan opintoja eri toimintojen myötä teki n. 35 opiskelijaa.

Helikopteriryhmä

Nuorten Keski-Suomen taustatukiryhmä ”helikopteriryhmä” kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa. Helikopteriryhmään on kutsuttu henkilöitä, jotka katselevat eri näkökulmilla maailmaa laajemmasta viitekehuksesta, helikopteriperspektiivistä, ja jotka ovat jollain lailla osoittaneet kiinnostusta Nuksun edistämiä teemoja kohtaan. Vuoden 2017 aikana palavereissa mukana olivat Jorma Nokkala, Heikki Parkatti, Pirkko Melville Erkki Järvelä, Lea Goyal ja Tiina Sivonen. Helikopteriryhmä kannusti vaikuttamaan tulevaan maakuntaohjelmaan ja esittämään, että Keski-Suomi julistautuisi nuorten maakunnaksi. Näin tehtiinkin, mistä tarkemmin luvussa 2.3.6.

Toimitilat (67 m²) olivat ennallaan Matarankatu 4:ssä, osana Kansalaistoiminnan keskus Mataraa.

Työterveyspalvelut ostettiin aiempien vuosien tapaan Jyväskylän Seudun Työterveydeltä.

4 TALOUS

Vuonna 2017 tilanne taloudellisesti oli täysin toisenlainen kuin aiempina vuosina. Rahoituslähteiden muutoksella oli merkittävä vaikutus yhdistyksen likviditeettiin. Kun EU-hankkeita ei ollut ja sen sijaan saatiin rahoitusta mm. OKM:stä ja Aluehallintovirastosta, joiden rahat tulevat etukäteen eikä jälkikäteen EU-hankkeiden tapaan, likviditeetti säilyi erittäin hyvänä koko vuoden. Myös OPH:n rahoittama Vaikuta-kampanjaan saatiin uutta, 80 %:sti etukäteen maksettavaa Youth in Action -rahoitusta, mikä osaltaan helpotti tilannetta. Jyväskylän kaupungin nuorisotyön avustus nousi hieman edellisen vuoden rajun pudotuksen jälkeen ja kattoi nyt 3,3 % menoista. Vaikka prosenteissa summa ei ole hirveän suuri, se on tärkeä osa kokonaisuutta, kun sitä rahoitusta voidaan käyttää peruskoulujen kattamiseen tai hankkeiden omavastuuosuuksiin.

Tärkeimpänä ”kovan rahan” lähteenä on ToukoFest, jonka tulot jäivät osanottomaksuissa ja Kordelinin avustuksen puuttuessa viime vuodesta, mutta myös menoja karsittiin lähes samassa suhteessa. Vuosia jatkuneet yhteistyösopimukset Jyväskylän kaupungin sivistyspalveluiden ja Keski-Suomen liiton kanssa ovat erittäin tärkeitä toiminnan jatkuvuuden kannalta. Kaupungin sopimuksen myötä voitiin jatkaa Jyväskylän Lasten Parlamentti -toimintaa ja Keski-Suomen liiton sopimus oli mahdollistamassa maakunnallisen nuorten vaikuttajaryhmän toimintaa ja se kattoi myös osallistumista palkitsemisjuhlan toteuttamiseen ja liiton näkymisen ToukoFest-tapahtumassa. STEA:n Paikka auki –hankkeen 15.10.17 asti riittänyt rahoitus oli merkittävä lisä ToukoFestin nuorten ohjaukseen ja Nuksun viestintään. Joulumarkkinat säilytti suosionsa.

Nuksun isoimpana yritysyhteistyökumppanina ToukoFestissä oli jälleen Keskimaa. Jyväskylän kaupungilta saatiin markkinointiyhteistyörahaa ToukoFestiin. Myös Sitra-yhteistyön kautta saatiin resurssia ToukoFestin järjestämiseen. Pienempiä yhteistyökumppaneita oli useita tapahtumiin liittyen. Näkyvyyttä vastaan saatiin edullisemmin majoitus-, ruoka- ja ohjelmopalveluita Nuorisokeskus Piispalasta.

Taloushallintopalvelut ostettiin LM-Taloushallinnon palvelut/Lahja Mehdolta.

Nuksun menot vuonna 2017 olivat 304 800 euroa. Tulos oli jonkin verran miinuksella (2400 €). Tämä on kuitenkin kohtuullinen ottaen huomioon ilmeen uudistaminen ja muut Nuksun mittakaavassa isommat investoinnit.

5 LOPPULAUSE

Toiminnallisesti vuosi oli jälleen vilkas ja monipuolinen. Myös vuonna 2018 jatkuvat rahoitukset Lasten Parlamentti, Nuorten ääni uudessa maakunnassa –hanke (?), Osallistuva nuoriso – osallistava kunta -hanke ja Vaikuta!-kampanja luovat tukevaa pohjaa myös tulevaan vuoteen. Näiden rahoitusten myötä voimme jatkossakin olla nostamassa erityisesti Nuorten ääntä esiin ja tämän toiminnan sekä myös mm. ToukoFestin ja palkitsemisjuhlan myötä laajemminkin nuorten kykyjä esiin. Vuoden 2018 aikana strategia tullaan päivittämään, minkä myötä voi tulla kokonaan uutta näkökulmaa niin Nuksun 15-vuotisjuhlavuoteen kuin tulevaisuuteenkin.

3 V. 2017 LastenParlamentin Suuristunnon keskustelun aiheet

4 Palkitut Tsemppaajat ja Tsempparit

(Liitteet 1 ja 2 erikseen)

Liite 3

JYVÄSKYLÄN LASTEN PARLAMENTIN SUURISTUNNON 2017 KESKUSTELUN AIHEET

Alla on koottuna pajan vetäjien lasten kanssa käymien keskusteluiden pohjalta nostamat 2-4 tärkeintä tavoitetta tulevalle vuodelle. Keskustelualueet ovat nousseet Pikkuparlamenteissa ja kouluilla käydyistä lasten keskusteluista. Lihavoituna lasten äänestämä tärkein tavoite.

Liikunta:

1. **Välitunneille lisää pelivälineitä**
2. Koulumatkat turvalliseksi
3. Koulujen erilaiset säännöt
4. Koulu- ja harrastekyytien yhdistäminen

Koulun kerhotoiminta ja harrastaminen:

1. Kerho-sanalle kiinnostavampi nimi
2. Kerhojen mainostamista lisätään
3. Oppilaiden osallisuutta sisältöjen suunnitteluun vahvistetaan
4. **Koulutunteja toiminnallistetaan**

Teknologia:

1. Laitteiden käytön vähentäminen
2. Oppilaat some-opettajiksi
3. **Opiskeltaisiin esim. elokuvantekoa**

Kielten opetus:

1. **Englannin oppimiseen lisää monipuolisuutta**
2. Jokaiselle mahdollisuus tutustua valittavaan kieleen

Osallisuus ja vaikuttaminen:

1. Ideoiden keräämisen tapojen lisääminen
2. Luottoaikuinen
3. **Yhdenvertaisuuden lisääminen resurssien käytössä**
4. Välipalikäytännöt

Kouluruoka:

1. **Toiveruokaviikko**
2. Ruokailuaika
3. Ruokamäärien rajoitukset

Turvallisuus:

1. **Katuvalaistus**
2. **Koulujen pihajärjestelyt**
3. Keskustan vilkkaiden risteysten liikennevalot
4. Risteyksien ja tien ylitykset

PALKITSEMISJUHLASSA 17.3.18 PALKITUT

Yhteensä 18 nuorta/nuorten ryhmää ja 20 aikuista/taustatahoa yhteensä 20 eri kunnasta sekä 3 erityispalkintoa

	Nuori Tsemppari	Tsemppariryhmä	Aikuistsemppaaja	Tsemppaajataho
Hankasalmi	Camilla Karjalainen		Matti Mäkinen	
Joutsa	Kaisa Kosonen		Marianne Kosonen	
Jyväskylä		JSP, 5hlö	Eeva-Liisa Tilkanen	
Jämsä	Amanda Mikkola, Henriikka Rikala		Eeva Heininen	
Kannonkoski	Stella Aho			Kannonkosken-Kivijärven 4H-yhd.
Karstula		Teatteritaiteen perusopetuksen ryhmä 3	Raija Saarelainen	
Keuruu	Antti Valkeinen		Laura Lewis	
Kinnula	Mariella Hietapakka, Jussi Urpilainen			
Kivijärvi	Eerik Lappalainen, Milja Kainulainen			Kannonkosken-Kivijärven 4H-yhd.
Konnevesi			Johanna Jääskä	
Kuhmoinen		Kuhmoisten yhtenäiskoulun Väykkäritiimi	Minna Korppila-Kauppinen	
Kyyjärvi	Joona Uusisalo		Jyri Niemi	
Laukaa	Juho Pitkänen			MLL:n Vihtavuoren paikallisyhdistys
Luhanka			Katariina Huuskola	
Muurame	Ragnar Raudsepp, Perttu Oksanen		Jari Solismaa	
Pihtipudas	Riikka Jämsén			Tero ja Heini Kempainen
Saarijärvi	Minttu Rinne			Herajärven koulun "välituntibändisysteemi"
Toivakka		Toivakan koulukeskuksen oppilaskunnan jäsenet	Kalle Ruokonen	
Uurainen		FYW-Cafe / Uuraisten 4H-yhdistys	Pia Kautto	
Äänekoski	Vilhelmiina Schroderus, Emilia Parviainen Tessa Kuorelahti		Markku Auvinen	

Vuoden nuorisovaltuusto

Laukaan nuorisovaltuusto

Erityistsemppaajat

Milla Kakko, Petri Oinonen